

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 31. august 2018
Kontor: Politikontoret
Sagsbeh: Astrid Helmart Johansen
Sagsnr.: 2018-0030-1382
Dok.: 812577

Hermed sendes endelig besvarelse af spørgsmål nr. 1002 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 12. juli 2018. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Morten Bødskov (S).

Søren Pape Poulsen

/

Lene Steen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 1002 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren oplyse, i hvilket omfang personer, der anmelder en voldtægt, bliver tilbudt en bistandsadvokat, samt status på implementeringen af en styrket rolle for bistandsadvokater, der følger af udspillet ”Respekt for voldtægtsofre”?”

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Rigsadvokaten, der har oplyst følgende:

”Det følger af retsplejelovens § 741 a, stk. 2, at forurettede i sager om blandt andet voldtægt skal have beskikkelse af en bistandsadvokat, medmindre forurettede efter at være vejledt om retten til beskikkelse af advokat frabeder sig det.

Det følger af retsplejelovens § 741 b, stk. 1, at politiet skal vejlede den forurettede om reglerne om beskikkelse af en bistandsadvokat, og at det skal fremgå af politirapporten, at den forurettede har modtaget behørig vejledning. Det skal også fremgå, hvis den forurettede ikke har ønsket en advokat beskikkelse.

Politiet kan tilkalde eller kontakte en af de beneficerede advokater til at varetage hvervet som bistandsadvokat, indtil retten måtte have beskikkelse af en advokat for forurettede, jf. retsplejelovens § 741 b, stk. 3.

Herudover følger det af Rigsadvokatmeddelelsen, afsnittet om vejledning af forurettede mv., at vejledningen kan gives ved udlevering af skriftligt materiale til forurettede. Rigsadvokaturen har udarbejdet pjecer med råd og vejledning, som kan udleveres til forurettede – eller dennes nære pårørende. Vejledning vil også indledningsvis kunne ske mundtligt. Det vil navnlig være relevant, hvor forurettede på grund af sin sindstilstand umiddelbart efter anmeldelsen skønnes at have behov for mundtlig snarere end skriftlig vejledning. I disse tilfælde kan den skriftlige vejledning udleveres til forurettede på et senere tidspunkt. Vejledning kan helt eller delvis undlades, hvis det på grund af sagens karakter er åbenbart, at forurettede ikke har behov for de nævnte oplysninger.

Det er ikke muligt at trække elektroniske data fra politiets sagsstyringssystem (POLSAS) om, hvor ofte personer, der anmelder en voldtægt, bliver vejledt om muligheden for at få beskikkelse af en bistandsadvokat.

Rigsadvokaten har til brug for besvarelsen anmodet de regionale statsadvokater om en udtalelse om politiets vejledning af forurettede om adgangen til at få beskikkelse af en bistandsadvokat.

Statsadvokaterne har blandt andet oplyst, at de i forbindelse med et særligt tilsyn med behandlingen af voldtægtssager i 2016 og 2017 har afholdt dialogmøder og foretaget undervisning i alle politikredse om

voldtægtssagers behandling. Der har i den forbindelse været særligt fokus på reglerne om bistandsadvokater med henblik på at sikre, at den forurettede så vidt muligt får bistand af en bistandsadvokat allerede i forbindelse med første afhøring.

Herudover har statsadvokaterne i 2017 gennemgået voldtægtssager henlagt i perioden fra den 1. januar 2017 til den 1. august 2017. Gennemgangen har blandt andet omfattet en undersøgelse af, hvorvidt forurettede i overensstemmelse med retningslinjerne er vejledt om retten til bistandsadvokat inden første afhøring. Statsadvokaterne har fundet, at der i ca. 80 pct. af de henlagte voldtægtssager er vejledt om bistandsadvokat inden første afhøring. Statsadvokaten i Viborg har i sin afrapportering blandt andet påpeget, at det er sjældent, at der slet ikke vejledes om bistandsadvokat. I de ca. 20 pct. af sagerne, hvor der ikke vejledes inden første afhøring, gives vejledning om bistandsadvokat under første afhøring eller ved senere afhøringer.

Begge statsadvokater har oplyst, at det er deres opfattelse, at den forurettede i langt hovedparten af sager om voldtægt og voldtægtslignede forhold bliver vejledt korrekt om muligheden for at få beskikket en bistandsadvokat, ligesom der også i politiet er opmærksomhed på muligheden for, at politiet af egen drift anmoder retten om beskikkelse af en bistandsadvokat for en forurettet i medfør af retsplejelovens § 741 a, stk. 6.

Der er fortsat i alle politikredse fokus på at sikre, at forurettede får bistand af en bistandsadvokat allerede i forbindelse med første afhøring, og dette indgår fortsat som et fokuspunkt i forbindelse med statsadvokaternes almindelige tilsyn med behandlingen af voldtægtssager.

Regeringsudspillet fra januar 2016 ”Respekt for voldtægtsofre” indeholdt en række konkrete initiativer, som skal forbedre den samlede indsats mod voldtægt og sikre, at ofre for voldtægt mødes på en god og ordentlig måde.

Et af initiativerne i udspillet vedrørte styrkelse af bistandsadvokaternes rolle ved blandt andet at indføre særskilte bistandsadvokatlister, hvorfra bistandsadvokaterne udfindes.

Formålet med at oprette særskilte bistandsadvokatlister er at sikre, at politiet, når de har brug for at kontakte eller tilkalde en advokat i medfør af retsplejelovens § 741 b, stk. 3, først og fremmest retter henvendelse til beneficerede advokater, der særskilt har tilkendegivet, at de også ønsker at fungere som bistandsadvokater.

I forlængelse heraf er der i alle politikredse oprettet særlige lister over bistandsadvokater. Rigsadvokaten er sammen med Rigspolitiet ved at følge op på ordningen vedrørende bistandsadvokatlister.”